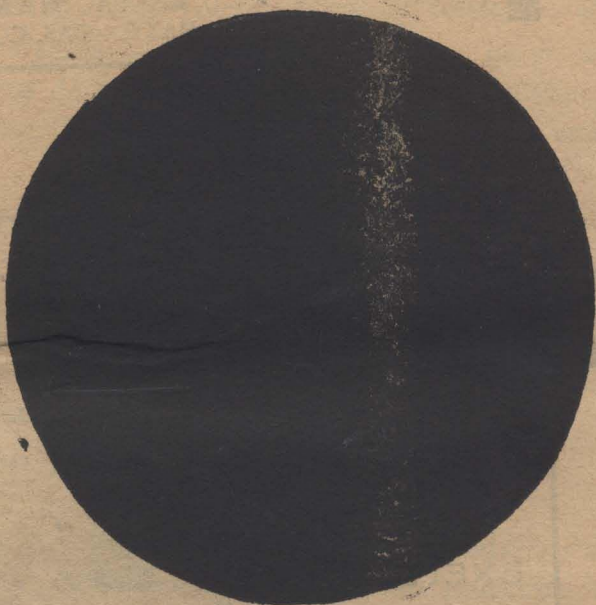

8. APR. 1925

279547

839.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INTROKFI

186 132 P

„ I . N . T . E . G . R . A . L „

REVISTĂ DE SINTEZĂ MODERNĂ

ORGAN AL MIȘCĂRII MODERNE DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE

REDACȚIE : BUCUREȘTI : F. BRŪNEA, ION CALUGARU, M. H. MAXY, ILARIE VORONCA

REDACȚIE : PARIS : □ B. FONDANE, MATTIS TEUTSCH

A P A R E L U N A R

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

M. H. MAXY. — PAS. COMEDIA SCARA B. ET. I.

A T E L I E R U L R E V I S T E I

„ I N T E G R A L „

EXECUTĂ :

DECORURI

INTERIOARE

M O B I L E

C O V O A R E

C E R A M I C Ă

DECORURI ȘI

C O S T U M E

T E A T R A L E

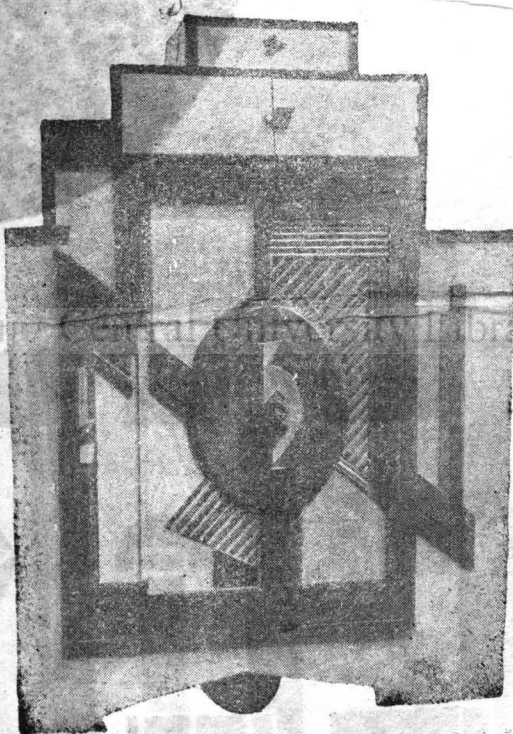
CONSTRUCȚII

SCENICE

A F I Ș E

T E A T R A L E Ș I

C I N E M A T I C E

SUB ÎNCONDUCEREA D-LOR :

M. H. MAXY, VICTOR BRAUNER, CORNELIU MIHĂILESCU

BUCUREȘTI. — PASAGIUL COMEDIA SCARA B. ETAJUL I. — BUCUREȘTI

EXEMPLARUL

10 LEI

ABONAMENT

200 LEI ANUAL

„ I N T E G R A L „

No. 1. — I MARTIE. — 1925

EXEMPLARUL

10 LEI

ABONAMENT

200 LEI ANUAL

OMUL: **INVENȚIE; pe sineși s'a inventat.** Vrând, a populat vidul cu priveliști, anotimpuri, civilizații. Deacea natura, nimic decât complementul sensibilității noastre. *N'am descoperit niciodată!* Numai profeții, artiștii-istii-istii descopereau *preexistența*. Maimuța im-personală **OM** se minuna. Pentru dânsul s'a creiat *mitul fabulă*. Din pricină-i am zăcut în *pseudo-ruralism*.

■ **Trăim definitiv sub zodie citadină.** *Inteligență-filtru, luciditate-surpriză. Ritm-viteză.* Baluri simultane... atmosfere concertează — miliarde saxofoane, nervi de telegraf din equator până în poli — fulgere; planeta de steaguri, uzini: un steamer gigant; danțul mașinelor peste slăvi de bitum. *O răscruce de ev.* Clase descind, economii inedite se construiesc. Proletarii impun forme. Cresc noi psiho-fiziologii.

Proprile invenții ne-au covârșit. *Gândul trebuie să depășească însăși viteza.* Vasali visului trândav, ne trebuie *suzeranitate*. Moleșiți de beatitudini și autocompasiuni romantice. *Ne vrem de beton armat.* Hipertrofia eului, ne-a devalorat monedă fără etalon. *Ce inflație de genialitate!!!*

Nu indivizi arhangheli plutind peste societate; prinși în angrenaj trăim *în, prin, pentru*, ea. Unul reprezenta; reprezentăm însă **toți**. *Mecanici pasionați de o preocupare. ATĂT.*

Destule rătăcirii printre intelectualisme! *Comici intelectuali destul!*

Știți: *Din cunoaștere și desperare reținută a născut stilul marilor epoci; aceleași cauze nasc stilul celei de acum.* Odinioară, umanitatea pigmeică psihicește față de natură; acum față de natură și față de forța motrice inventată de noi.

Deacea: *necesitatea integrării noastre în natură; necesitatea înălțării noastre sensibile la o altitudine nouă.*

INTEGRAL oferă certitudine.

Adolențenți s'au amuzat cu farse; contimporaneitate era sinonim farsă. Ne rupem de farsă, de admirația snobă din halluri cosmopolite, de repetiții după repetiții.

Jurnalismul a intuit sensul vieții moderne, exploatănd brut, o viață care nu cere interpret. Salahor, vameș, comentariu sentimental. *Experiența* ne-a oferit însă severitatea lucidă fără sentimentalism.

■ *Artiști-seismografe, — cetitori spectatori, și voi oameni cum se cade, fiți diafragme!*

INTEGRAL fără protectoratul oficialităților majore și minore aduce la același numitor *standardele* vitale, artistice. Desrobiți de semidoctă, croim drum peste leșuri de școli și inși.

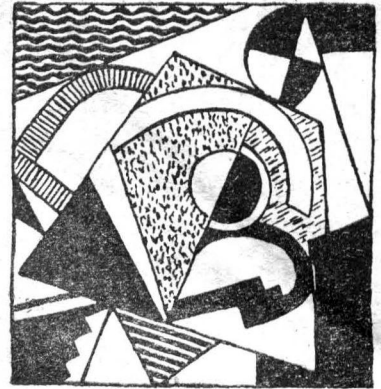
INTEGRAL predică esența expresiei primare.

Tradiția: *Inteligența norodului, evadată din pastișul etern natural. — și tehnica.* Imaginația colectivă a clădit basm, cânt, culturi, deapururi viabile!

NOI: *Sintetizăm voința vieții din totdeauna, de pretutindeni și eforturile tuturor experiențelor moderne. Cufundați în colectivitate, îi creiăm stilul după instinctele pe care deabia și le bănuiește.*

■ **Surzii n'au auzit nici acum**
■ **Indrăsneții s'au alăturat de noi!** ■

INTEGRAL

Desene: CORNELIU MIHAILESCU

SUPRAREALISM ȘI INTEGRALISM

Pe harta sensibilității moderne, curente de artă s'au succedat brusc. A fost cu sfârșitul veacului al XIX-lea o abundență proverbială de «isme».

Dela război mai ales, Europa a trecut prin frământări continue. Și desigur, mai presus de pulsul individual, stăruie pulsul epocii. Există un fond social care fecundă stilul artistului în stilul vremii. Realizările de artă se proiectează pe un perete de contemporaneitate.

Transformările științifice, politice — în vremea noastră acestea din urmă s'ar putea reduce la lupta pentru sau împotriva naționalismului — vestesc curente de idei și de artă precum în anotimp mirosurile vestesc ivirea plantelor. Timpul își poartă în el însuși principiile asemeni cangurului la sân copilul.

E deci, în însăși atmosfera vibrândă a Europei justificarea acestei reperi succesiuni de curente. Totuși, efortul contemporan de neîncetată căutare a forme noi și lepădare a celor găsite cuprinde o mai adâncă semnificație. E în el ceva din străduința corăbierilor dela sfârșitul Evului Mediu, întru aflarea unor noi drumuri spre Indii. Prin îndrăzneala unuia din ei un continent nou ne-a fost dăruit. Dar nici pasiunea celorlalți nu a fost vidă. Imaginația și cutezarea lor ne-a sfredelit meninge scrobite, ochiul bleg s'a trezit tire-bouchon unor înfăptuiri neiscodite. Vizionarii de azi ne conduc fiecare cu un pas mai aproape de India sufletească actuală. Dintre premergătorii aceștia se va înălța mâine Columb unei lumi cu existența virgină. Sub beția energiilor despletite coarde pasul lor sgârie carnea secolului. Și fiecare deschide drum spre inima acestui ceas.

Suprarealismul e încă din seria străduințelor sus amintite.

Pentru efortul acesta, entuziasmul nostru i-l dăruim întreg. Pentru posibilitățile și fecundarea lui însă, rezervele noastre sunt infinite. Față de avuția de inedit a curentelor precedente suprarealismul nu cuprinde nici un aport propriu. Dimpotrivă. Doctrina lui înseamnă o întoarcere târzie spre un izvor în trecut. Instituirea hașșului și visului ca principii de artă, dezagregarea excesivă, aparținuseră încă de mult expresionismului, acesta la rândul lui reeditor al complângerilor nazale romantice. Pledoaria de susținere a suprarealismului, devine deci, însuși actul lui de acuzare.

Eroarea eră comisă dela început. Teoriile de psihiatrie ale lui Freud nu puteau inițial sluji la realizări de artă. Transpunerea lor pe un plan străin, însemna o

denaturare. De fapt subconștientul a fost întotdeauna utilizat de artiști. Eră firesc. În dăra de lumină a conștiinței nu pot stăruia în același timp decât 6 până la 7 imagini. Un material așa dar insuficient pentru creație. Întreg avutul de sentimente, idei, amintiri, peisagii, făgăduinți, melodii, sălășlușc nenumărați în dezordine, ca grâne în magaziile subconștientului. Din acestea gestul artistului se împliniază. De aci ejaculă inspirația.

Ca doctrină suprarealismul deci prezintă un principiu cunoscut. Paralel principiilor, realizările de artă suprarealiste se reduc la o neschimbată repetare a cercetărilor dadaiste. De altfel suprarealismul, — ca doctrină — nu-și cere dreptul la realizări proprii. Efortul lui se mărginește la o etichetare a realizărilor premergătoare sau actuale. În sensul acesta sunt etichetați suprarealiști: Shakespeare, Chateaubriand, Poë, Baudelaire, Rimbaud (acesta într'adevăr suprarealist), Mallarmé, Jary, etc. În același sens trebuie socotiți suprarealiști Adrian Maniu în «Paharul cu otravă», și uneori Urmuz.

Deplin suprarealist, și acela căruia suprarealismul îi datorește mascat sistemul, e Tristan Tzara, — incontestabil poet. Suprarealismul e însă (ca dinamică) inferior dadaismului. Suprarealismul e în analiză feminin expresionist.

Dadaismul eră viril. Suprarealismul nu sdruncină. Și apoi esențialul: **Suprarealismul nu răspunde ritmului vremii.** Acest caracter trebuie subliniat. E singurul care ne interesează. Experiența dadaistă — am mai spus-o — a folosit. Prin aceasta efortul modern de laborator, luase contact cu creerul contemporanilor.

Cubismul, prin constructivism, își deschidea un drum nou și pur de viață în spațiu.

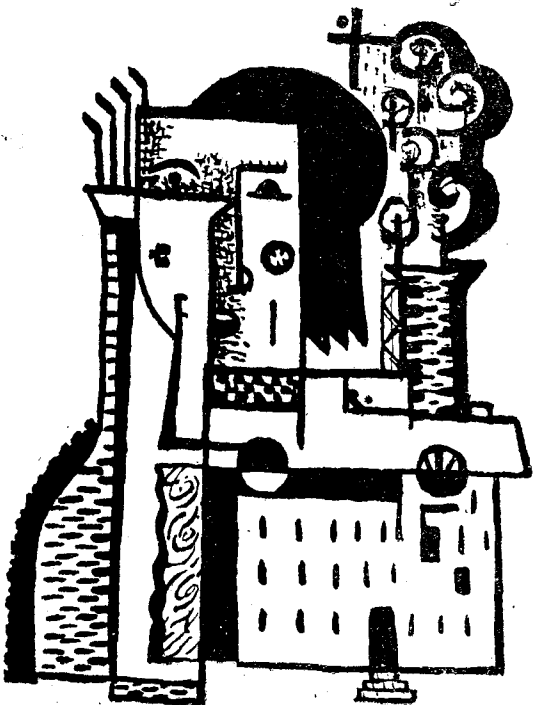
Era de reconstrucție a Europei începea.

Organisme vii, plăsmuiri în piatră, lemn, decor, avion, se treziau spre un pământ însângerat. Constructivismul: ordine abstractă cu armonie de legi și linii echilibrate, era câștigat.

În clipa aceasta de sinteză fixă, desagregarea suprarealismului nu avea răspunde nici unei necesități. Desenul naiv, dezorganizat, suprarealist nu putea lupta cu desenul construit masiv și viril constructivist. La glasul secolului integral suprarealismul însemnă deci o absență. Azi ora înfăptuirilor e plină. Poezie, muzică, arhitectură, pictură, dans, toate merg înlănțuite integral spre o gară definitivă și înaltă. Suprarealismul a ignorat glasul secolului strigând: **INTEGRALISM.** După expresionism, futurism, cubism, suprarealismul eră tardiv. Nu desagregarea bolnavă romantică suprarealistă, ci *ordinea sinteză, ordinea esență constructivă, clasică, integrală.*

Să nu uităm totuș că în Galileea profetul din Nazareth nu a fost singurul. Din toate părțile Iudeei, în vremea acea de frământare a provinciei romane, veneau cu glasul iederă spre ceruri aducătorii de credințe. Totuși peste peisagiul timpurilor cuvântul lui Crist, cuvântul unic a răzbit singur, de-apururi. Și cuvântul lui eră **cel mai abstract și cel mai pur.** Mucenicia celorlalți rătăciți în vreme, nu a fost nici ea inutilă.

În aspectul artistic contemporan, integralismul se va rosti dârz. Gestul lui firește nu e singurul. Dar în fața spectacolului de adio, suprarealist, un lucru îl vom striga cu tărie: *Integralismul e în ritmul epoci; integralismul începe stilul veacului XX.*

Construcția Integrală: VICTOR BRAUNER

„SEPT MANIFESTES DADA”

Dadaismul — pușcă încărcată cu sgomot pur — isbutise acum câți-va ani să inunde țintirimele literare ale Europei, când pontifii rânduiți pe vine în jurul moaștelor fumau profetic luleaua păcii. A fost prin surprindere un ceas panic — atac indian — cu intenții prelungite în tomahawkuri, urlete, grimasă de sânge. Surpriza a fost și mai mare când vii s'au regăsit vii. Scalpate numai moaștele.

T
R
I
S
T
A
N

T
Z
A
R
A

de M. H. MAXY

S'a strigat sacrilegiu. Aerul mirosea ofensiv a pulberărie.

Tămăia care slujise secular, afrodisiac câtorva kilometri de generații literare, își pervertia neliniștitor virtutea, aducând cu aromele profane, cu alambicul dadaic.

Pulverizatoarele tradiției căpătară anotimp. Evantaiul, care reprezintă încă în artă alcov simplificat pentru evoluția speciei, — din ventilator se descoperise numai metalul și nu bătăutul care e caracterul lui — deveni uzină de oxigen, prezervativ.

Am asistat atunci la harța fără nume a unei lumi ce-și confecționase beatitudinea dintr'un dop de vată auricular, cu o mână de haiduci în frac, umblând în dans negru, vorbind prin moriști, răzând din pistoale, împoșcând ca insectele fugărite mirezme vecine cu pestilența.

Era un match disproportionat între piculină și sirena de vapor, ceva ca o prevestire de cataclism, când omenirea buimacă mănâncă biblie și face coadă la notar.

S'au putut vedea atunci manechine cu săbiuță și fir, trântindu-se cu adversari goi, cari puneau mai presus de rozetă, un idol african, mai presus de manierizme imediatele legi fizice.

Raționamentul era absolut. Un om sau un câine, sau amândoi deodată, au dreptul să urineze piciorul unei statui. Dece să n'ai dreptul să uzi piciorul unui academician care-i o statuie anticipată?

Reacțiunea se oferi firește cu o porție suplimentară de vată în pavilion.

Dadaștii între timp consumaseră ultimul praf de scărpinat. Triumfaseră. Dar la rândul lor surpriză. Treziți după noaptea izbândeii, băgară de seamă că dormiseră fără să știe sub zidurile Academiei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Recitind manifestele lui Tristan Tzara — vraciu care descoperise într'un canton șvțterian, elixirul pentru flagelat nemurierea sedentară, ne-am îndoi poate de efectul formulei, dacă nu s'ar fi verificat grație altora, infailibilă și la noi.

Apariția lui 75 H. P., a fost ca o funestă proorocie astrală, cnut de derută, infuzie de terebentină pentru panica ploșnițelor literare.

În mic — binoclu întors — spectacolul aplaudat odinioară. Sbucium între cardinale. Pentru întâia oară extremele deveniseră conservatoare.

S'a strigat și aci sacrilegiu când «pasta» devenise argument astmatic.

Deși spectatori, am savurat bravura, inoportună într'o planetă unde arsenalul criticii naționale e un cornet cu confetti.

Sforțarea se anula a priori, din lipsă de obiectiv. Ce caută artileria grea într'un ținut cu mlaștini? Șaptezecihașiștii trebuiau să știe că atâta vreme cât artistul va cerși icoanelor și semnelor liturgice lețcaia extazului, nu i se poate dărui din progres decât nasturii automați sau feștilele perfecționate pentru opaț.

75 H. P. a murit intoxicat cu lapte.

Dadaismul a fost geniul și providența inventatorului. Tristan Tzara astăzi rentier, speculează din trecut banii buni, talentul.

E siesta sănătoasă, după un chef monstru când zeei poartă livrea, când cerul era unde-i astăzi chelia.

6

Trufele semimestecate căzute sub masă, constituie acum cele șapte manifeste. Pe carnea lor aromată, urma dinților persistă ca un certificat de vigoare.

F. B.

M A X J A C O B

Ascensor triplu cu ascensiuni contrarî... bîr unde furnici vin să guste absint... plop în vîrf cu soare dantelat și confetti de stele în frunziș...

un sémaphor parle le français sans accent...

Știți ce-i un semafor? Demoniță pluridigitală, antene prelungite în abstract, științific de fapt un protest împotriva spațiului.

Astfel îl vedeam pe Max Jacob. Creerul funcționa încetinit ca o haraba.

Intr'un desen de Picasso l-am surprins mascat în Schopenhauer.

Va-t'en farceur! Nu ești mizantrop precum nu ești decât recent catolic.

Dintr'o prefață, am înțeles însă că Max Jacob se numește Max Jacob.

L-am urmărit în sborul său peste veac. Am descoperit — Americă ultra comună — că inteligența lucidă poate fi viteză; nu neapărat calmă, statică. Am descoperit, contradicția între accepția logică a tehniceii, pusă la dispoziție de civilizație și refuzul artei exasperate mecanic, simultaneității impulsive — și că artificial nu-i decât ceiace nu vrei să accepți.

Max Jacob nu e precis ceiace se cheamă scriitor.

Recent artele și au găsit abia calea, expresia; esența materiei cu aburii peste mlăștini. Plastica a devenit bitum, bazalt sticlă, cărbune. Bagii un bec sub marmoră și ochii devin incadescenți. Lipești mărci, scoți o madonă. Nu mai e pictură nici sculptură. Meșteșug înălțat peste un nivel inedit.

Natura a fost alungată din artă; ea nu se deosebește de noi. O vom aprecia deci, cu milă, ca pe un amor defunct. Cuvântul nostru va fi cifră cu care jonglezi. Cine nu-i acrobat nu scrie! De aceia arta lui Max Jacob e un protest împotriva duratei și spațiului. Un pamflet grandios, svârcolit. Romanul său nu țintește la fabulă, deși personajii poartă nume. Agitatorul se menține în altitudine; ceia ce s'ar putea numi obiectivitate. Un maestru privește depe sgârie-nori ferberea piftiei masse. Atitudine în care nu s'a comp'ăcut Anatole France, calomniat sceptic din viciu și n'a știut s'o păstreze până la capăt Gourmont, monah cu accese sentimentale.

Acum ia *Filibuth, ou le montre en or*.

Amintește-ți, Max Jacob parafrazează Nietzsche: „*Un écrivain doit écrire avec son sang*“; adică nu ne trebuie maculatură în baluri cernelite. Stil epocal nu înseamnă implicit pastiş comun, ci diferențiere. E nevoie de coloană vertebrală. Oamenii trebuie să înceteze a fi moluște. Anecdota lui Max Jacob, cetibilă, nu interesează. Dacă rămâi *terre à terre* circuli subteran

prin suferință parisiiană; vid de balast literar, vezi joc geometric, bucuria integrală de creație. Operă situată; turnul Babel peste amestecul limbilor. Oprește-te și la *Cornet à dès!* Un om botează, inedit, lumea. Cu nume celebre în istorie. Lăptarul se poate numi Dostoeswski, portăreasa Mme de Sévigné, femeia de la OO — Georges Sand, mai pur — femeie de litere.

Câte odată Max Jacob preface pagina în ecran. Agregatele în litere, scriu memorii, tenori înebuniți se agită, gândul fuge, fuge, cuvântul pierde materie, devine spirit pur. Iată pe scriitor metamorfozat regisor, slovele actori!

Max Jacob medită însă în profunzimi inaccesibile. Inutil gonești să surprinzi pe anahoret. Iți va răsări vedenia jidovului care râde amar și reținut.

Râde amețit. Vrei orientare răsului? Pentru că lumea e clădită pe alt plan decât cel ideal; pentru că ființele au prins forme mahalagești, cugetă se cred indispensabile — și că ele-s cauzalitatea mișcării planșilor. Râsul lui Max Jacob e răs. Atât. N'are nevoie de interpret, precum Max Jacob n'are nevoie. Un artist integral trebuie integral cunoscut prin sine. Nu prin pâinia altuia.

SUPRAAMERICANUL¹⁾

OMUL EXPRESIE

(FRAGMENT)

Puk Taylor era singurul pământean care frecventa mansarda savantului din Building Row. Spre deosebire de Texas, inventatorul cauciucului sintetic, Puk era îndopat cu expresie din ceafă până'n călcâi, încât tăiat în șapte ca un șarpe, ar fi Puk Taylor în fitece sucursală, în fitece crâmpei. Când pășea pragul, odaia se umplea brusc cu două narine enorme ca două țevi de pușcă, cari descărcau surd flacărele sprincenilor exact deasupra pleoapelor luate ca țel.

În acelaș timp zidurile se transformau în vitrine de măcelărie, eprubetele se umpleau cu sânge, și o bruscă perspectivă de carnaval, multiplica la nesfârșit o mască brodată cu păr roșu.

Taylor se revărsa.

Omul expresie își bătea efigia pe fiecare moleculă.

În preajma lui aparențele deveneau omogene, ca pulverisate cu aceeași anilină; chipurile șarade Voluntar printr'o sforțare pneumatică Puk se retrăgea în sine.

Descongestionate, formele redeveneau normale. Atunci de abea, prin obrăzarul de sticlă, se putea vedea surăsul lui Texas, un surăș oxidat, de două zeci de ani, care ținea loc de scaun.

Puk se așeza.

S'ar crede, după ușoarele indicii exterioare relațiile lor reduse la o simplă formulă de cerere și ofertă la „cât” și „atâta”. Între existențele lor antipode, nu-i greu să bănuiești un șanț adânc de măcar zece metri și destul de lat ca cea mai perfectă acustică să-și spargă microfonul taman la 75 cm. de mal. Și totuși de două decenii, comerțul lor se desfășura alb, fără altă distonare de cât redingotele verzi, și o ușoară cocoasă, pe care se odihnea din când în când ca pe o piatră chilometrică, spleenul.

Adesea se petreceau între ei, scene forfecate din cea mai bună manufactură a tăcerii, popasuri exactice pe malul unei lacrimi, beatitudine pescuită cu agrață în formă de zâmbet, ascensiune pe un corn cu lapte, etc., etc.

Dar asta n'are importanță. Nici modul banal (fiindcă predestinat) în care s'au cunoscut, într'un ceas torid, la cișmeaua publică din Halstead Street, unde un trecător ratat, te flagelează cu răcoare.

S'au pomenit atunci ciocănindu-se pe spinare, cu muchia palmei, într'un ritm precipitat de carne tocată; apoi un simulacru de box amabil, în care inima ținea loc de mânășă, scene înfășurate într'o explozie de stropi străvezii, unde se putea vedea, ca într'un condei cu surpriză, și reproduc la infinit un schakehand, viguros ca un nod gordian.

La sfârșit, își scriseră simultan numele pe tricoul dictando, cu un creion chimic.

Avatarurile lui Puk Taylor, de când a descins din Monongahila în Brooklyn, erau de două ori mai numeroase ca vârsta lui. Pe vremuri, omul expresie, servise ca inspirator de poze plastice, într'o fabrică de manechine de ceară, apoi într'o hipostază mai subtilă, „creator de stări sufletești.

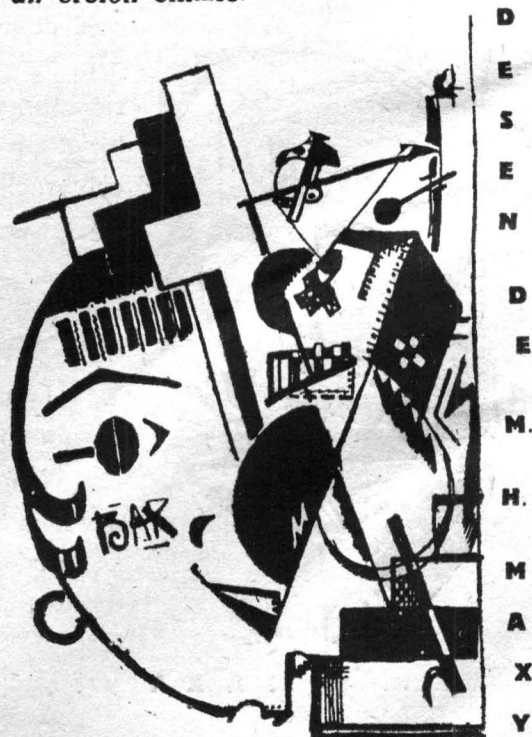
La început debutase la un fotograf și ca fundal și ca baron cu o pulpană de pelerină pe umăr, pentru oglinda midinetelor, ca „Inserare” și „Apus de soare în munți”, „Peisaj marin” și „Melancolie” cea mai reușită din carieră. Se exhibă cu succes într'un muzikhal, apoi la serate particulare, ca fenomen. Era un album rotativ, gata la orice transpunere. Un psihiatru îl epuiza opt luni pe o estradă universitară, după care-l lansă cu reclama făcută ca terapeutică, pentru toate nevrozile.

Poză (deși nu-i termenul) unui general în retragere, ca „bivouac în pădure”, ședință în care suprapusese nu mai puțin de șase expresii; unui poet, ca lebădă; verde ca o masă de bacara, cu pete galbene, unui crupier paralytic.

Olată figură trei zile la o văduvă ca „fericire ratată”. Scenă dificilă unde trebuia să înfățișeze succesiv și fără pauze, un spectacol roz, și altul negru, simbolizând cele două faze din viața doamnei.

1. Din volumul cu acelaș titlu care va apare în curnd cu desene de H. Maxy.

Dar clienta era tânără și oricât ar fi vrut Puk să fie numai profesionist, pentru întâia oară fu om. În prima zi totul, merse strună. Negrul alternă cu rozul conform cererii, conform filozofiei mondene, care bifurcă soarta în două etape distincte când neprevăzutul și-a băgat coada.

Doamna răsă și plânse, în porții egale.

Incepând de a doua zi însă, negrul apărea tot mai greu, ca o perdea împiedicată în noduri, năruind simetria, în favoarea unei singure faze, din ce în ce mai naturale.

Doamna se enervă. Filozofia sa făcută din penumbră, ca o lumină de alcov, se delimita în elemente autonome, exact ca în realitate. Negrul era prea tare pentru calibrul suferinței rozul prea idocent pentru vâlul de doliu.

Puk deși se sili să „lucreze” conștiincios, constată că eșuiază.

Într'adevăr a treia zi, intervalul se lăți atât de mult, în cât în spațiul lui, involuntar, intruchipă faimoasa lui ilustrată „cuceritorul”.

Rozul câștiga teren. Negrul se degradă, deveni gri, apoi o brumă transparentă, ca umbrele ce locuiesc în narghilele.

Între timp îi crescuseră atâția trandafiri pe obraji în cât doamna scandalizată de o viziune care făcea pleonazm cu propriul său suflet îl concedia.

Puk din cei trei dolari își cumpără o ocarină, patru clondire cu wiski, și o oglingioară de buzunar, în care-și incasa la fiecare șert de oră, dobânda trandafirilor.

Într'o zi pe când ieșia dintr'un debit unde cumpărase o provizie cu gumă comestibilă, Puk împlini 45 ani. Evenimentul reclamând leturghie, își scoase cascheta, și se refugiază în prima amintire care-i ieși înainte. De astă dată Puk avea gâtul însângerat de un fular strident, și pe brațul stâng, călare pe puls, cel mai drăcos profil din Idaho.

Când Betsy zâmbea, toți businessmanii își frecau anticipat mâinile, dela John Foster patronul barului la „Tunul rece” până la Marschal Field, poreclit „Hiena”, antreprenorul pompelor funebre. Cine ar putea explica cum o geană ce nu reprezenta 85 livre, reușise în mai puțin de un an să reducă herghelia admiratorilor la jumătate?

Cine ar putea să spue de ce țintirimul, vechiu colecționar de podagră, consacră o aleie specială unui singur zâmbet?

Când Betsy zâmbea, Mac Fuller, scribul famelic, pe primul zid mai nota un epitaf, cu nume provizoriu în vreme ce la „Tunul rece” fiecă părărel cu basamac sălta cu un centimetru pistoalele din cingătoare. Și nu era cingătoare, să nu aibe ca niște pipe, măcar trei pistoale, și nu era pistol care să nu fi memorizat locul unde Puk își ascundea inima.

Când Betsy zâmbea Puk, știa că va muri încă de două zeci și șapte de ori, și niciodată, căci era singurul care purta pe brațul stâng, călare pe puls, un profil tatuat cu o broșe, de însuși modelul.

— De ce te joci cu viața băeților Betsy?

— Fiindcă-mi place pocnetul pistoalelor. Parcă-i tirul de bice, la serbarea cow-boilor, unde Sullivan smulge cu un singur șfichiu trandafirul din păr, fără să derangeze o buclă.

— De ce te joci cu viața mea Betsy?

— Fiindcă nu vrei să mori Puk. Dacă-i muri o singură dată, ca Jim Davies, Wiliam Tesla, și atâți câți odihnesc în cimitirul din Idaho, reverandul Crosby, ne-ar schimba inelele. De ce nu vrei să mori și tu odată?

Dar Puk era invulnerabil. Gloanțele treceau pe alături, cuțitele ricoșau sau se împlântau domestice, ca lamele dresate de chineji înfunda pălăriei, și din orice încăerare, din orice cursă, eșia disperat și teafăr. Betsy zâmbea mereu.

Hiena, își mai cumpără o casă. Cimitirul măsoara o aleie nouă. Puk, rămăsese ultimul viu.

Pe brațul stâng, profilul căpătase patină, tâmplele erau vitrine de argintar, pasiunea lui însă devenise un șgărie nori, cu o cruce în loc de paratrăsnet.

— Ce mai aștepți Betsy? Ști că sunt cel mai isteț hingher de șobolani. Dacă ai vrea cele 2500 de coțițe neincasate încă, pot fi temeiul gospodăriei noastre.

A șase cents bucata, face exact 150 dolari. Barul lui Foster, se poate obține pentru o nimica. Ce bine ți-ar sta la „cassă”. Sus sunt perdele de percal, și un pat mic ca pentru gemeni.

Numai o privire de a ta poate desface pe zi trei rafturi de wisky.

— Nu-i nici un zor. Am văzut la cioplitor o daltă de marmură albă cu chelia lui Fenimore Wright. Înțelegi? Reverandul Crosby și a cumpărat un guler nou, și în fiecare Duminică mă întreabă: Când? Nu văd de ce să lepezi capcana. Șobolanii nu cer nutreț. Știu pe cineva care ți-ar arenda contractul, pe preț convenabil.

N'ar fi rău să chibzuești la un piano automat. Patul e prea mic pentru o singură persoană, și prea mare pentru două. Ști Klan Northoop, are trei coaste rupte din încăerarea de alaltăeri. Curajos flăcău. Și frumos. Are 27 de ani și un braț exact pe măsura corsetului meu. Am fost la spital. Când m'a văzut a răs sânge și mi-a dat ca suvenir, ceasul de aur câștigat la concursul mâncătorilor de gheață. Păcat că se duce.

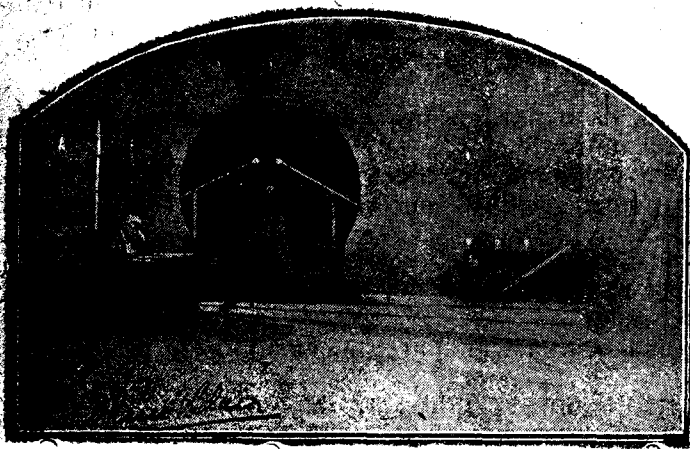
Când Betsy plecă rămăsese'n urmă un zâmbet atât de fierbinte încât Taylor îngrozit își puse ochelarii negri.

...Trei zile Puk umblă prin creier, cu speranța că va găsi un drum de nebunie, sau un accident de tren. Și a patra zi, băgă între dinți pistolul dela brâu ca o pipă întoarsă, și sorbi un fum.

Întors după o lună din spital cu o falcă deraiată, și o pivniță de cocktail în suflet, Betsy era măritată cu Marschal Field, poreclit Hiena, antreprenorul pompelor funebre.

...Când Puk eși clătinat din amintire, împlinise exact 57 ani.

RENE CLAIR: „Paris qui dort“

C I N E M A

Noi nu mai descoperim — inventăm. Natura am cucerit-o — acum o dublăm, o potențiem, ca să fie mai demnă de noi. Ne-am creiat pe noi înși-ne din creierul și voința noastră, acuplându-ne bărbătește, senzual cu mașina. ■

Propriile noastre miracole ne încântă. Fizicieni, ingineri, — cei d'întâi artiști ai vremii noastre, au construit instrumente sensibile, precise, capabile să interpreteze la infinit, fidel, ființa noastră nouă, cerebral rafinat mecanizată. ■

Incredințate „artiștilor“, inconștienți de ei înșiși și de timpul lor, servi fără mândrie și fără inteligență ai formulilor de artă secătuite, ei n'au putut ghici sursa inepuizabilă, senzațională de realizare: Ecranul.

Din fericire mulțimea cu intuiția subterană a susținut Cinematograful. ■

Ceea ce o încânta era miragiul de lumină, umbre, forme ce se perindau în perspectiva tuturor iluziilor.

Legenda filmelor, de mult o ghicea, publicul, aceeași, în toate. Actori, terorizați, triști hieratici, sau sburdând cu atitudini de jder, ied sau castor. ■

Cinematograful se realizează împotriva lor. Fantezie lucidă, feerie cerebrală, spațiul mobil, pretext infinit al formei, forma prilej pentru lumină și culoare, pictură dinamică.

Sărbătoarea ideii, liberată în sfârșit de exprimarea statică putându-se succeda sieși logic, viu, în forme noi, docile ei. ■

Interpreții vor fi viguroși și optimiști pentru „ilustrațiunea instinctelor“. Idee. Emotivi pentru legendă. Agili și eleganți. Muschi cu resorturi: nervii. Moderni.

PEREZ

Fenêtres sur l'Europe

„ENTRACTE OU LE CINEMA AUTONÔME“

On argue qu'au cinéma tout est affaire de technicité. Un beau film est un film bien fait. Ici, il convient de rire. Il n'y a que les enfants, les pions et les vérificateurs, pour définir un beau poème: Nous avons mis le métier à l'eau. Ce cadavre a été à peu près complètement éliminé en littérature, en peinture, en musique. Au cinéma, il se porte fort bien. Le cinéma attend Rimbaud.

Choléra: JOSEPH DELTEIL

Il n'est pas si mauvais quand on n'a rien à dire de recourir à d'autres qui en savent plus long. Le système à la mode parmi les «modernistes» qui est pour une oeuvre scénique de solliciter le plus grand peintre, le plus grand musicien et le plus grand choréographe, système dangereux qui instaurerent les Ballets de Diaghilew (qui sût avec succès de tous ces disparates, tirer de l'homogène) n'est pas cependant à dédaigner alors qu'il s'agit de gens sachant à peine leur métier et dont une compétence si étrangère qu'elle soit à leur art, peut surfaire les intentions et la valeur. Picasso, il est vrai, écrassa les ballets de Massine (il faut qu'on écrive quelque jour sur la mort du ballet par la peinture); mais, au Ballets Suédois ou il n'y a ni soufle, ni ballet, il y a au moins les décors d'un Fernand Léger ou d'un Chirico, la musique d'un Satie, le scénario d'un Blaise Cendrars. Ainsi «Rêlache» farce sans goût ni sel de Picabia nous valût avec toutefois un récit de Picabia «l'Entracte» de René Clair. ■

RENE CLAIR: filmul „Entracte“ din „Rêlache“ la baleturile suedeze

«Entracte» fut une vraie tranche d'art entre les deux tartines d'un sandwich rassis qui nous fit goûter d'assez mauvais danseurs se moquant de la danse, de la musique, de l'éclairage, de l'art du public et d'eux-mêmes. Picabia vint saluer en automobile, un public qui à son grande étonn-

mement, cessa de siffler pour l'applaudir. Il rentra tout blême dans un néant d'où il venait à peine de sourdre. Il crût que tout était perdu ; rien ne le surprit donc davantage, que le triomphe de René Clair : c'est le seul qu'on siffla véritablement, le seul qui méritait d'être sifflé ; ou ne trompe jamais le public ; il y avait vraiment dans le film tous les signes de l'effort, du grand art et de l'honnêteté. Avant de créer le monde car je suppose qu'il le fera un de ces jours — René Clair voulut le voir ; il n'en dénombrâ pas les richesses, mais les matériaux, soupesa les masses, jaugea les énergies, découpa avec des ciseaux d'ange les paysages et les mit dans son gousset. Il n'est donc pas apprenant si le monde, à l'instant même, perdit dimensions, épaisseur, opacité et position verticale ; dans ce voyage à travers la vieille création des six jours déjà rancis, nous vîmes le Tout, bousculé, brouillé, émmêlé à force de vitesse, d'une vitesse que le vacarme de Satie rendait étourdissante.

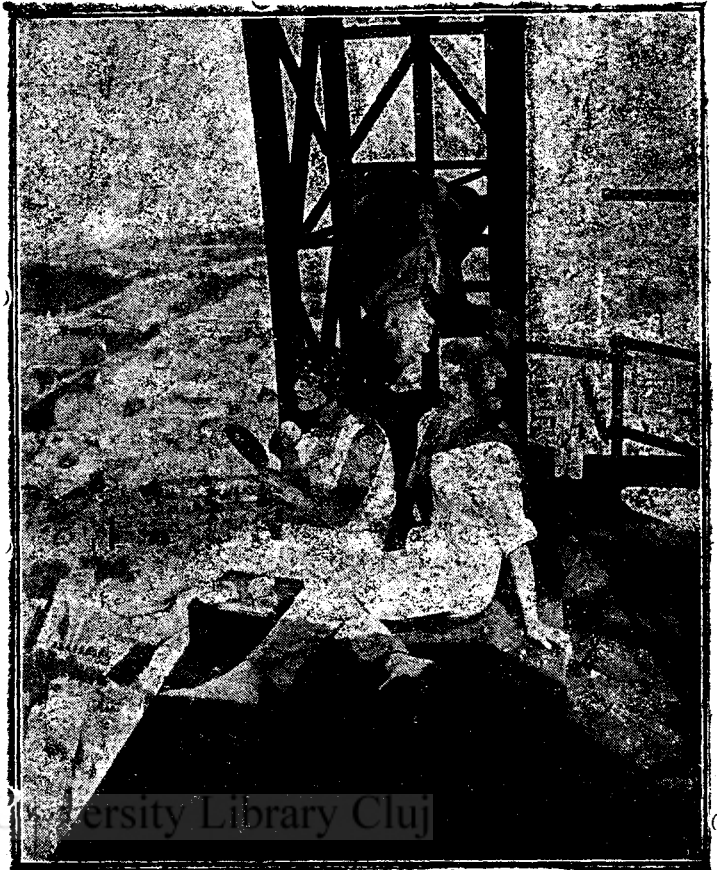
Les arbres enlisaient leurs racines dans le ciel, les hommes délestés de pesanteur courraient comme la pluie, les rails du train touchaient les feuillages étaient des algues, les algues étaient de l'eau, la Seine était du brouillard, le brouillard la place de l'Opéra et la place de l'Opéra tantôt les seules réclames lumineuses suspendues dans le noir symétrique, tantôt un millier d'oeils de-boeuf en marche, qui laissaient deviner les autos, le vacarme et l'agent à cheval. Du reste les pieds juteux et blancs de la danseuse qu'encerclait le parasol du tutu et qu'on voyait comme si notre fauteuil avait été placé sous terre, sous la terre soudainement devenue translucide, étaient-ils bien des jeunes pieds de danseuse ou des bras mous de méduse ? Une transsubstantation universelle s'opérait, les choses allégées du poids se révélaient parentes, se substituaient l'une à l'autre, s'empilaient l'une sur l'autre, prises au vertige de cette lenteur, au calme effrayant de cette vitesse.

Adieu du cinéma le récit, la photo, le truquage, la peinture ! Si le film de René Clair s'oppose à quelque chose ce n'est certainement pas au film américain qui n'existe pas en tant que « cinéma, septième art », mais au film artistique qui se trompe magnifiquement de route — au Dr. Caligari. C'est à la peinture que s'oppose René Clair, au décor truqué, aux faux-éclairages, à tout ce qui essaye de détourner le cinéma du but à atteindre, qui est lui-même ; il répugne à faire de son appareil le serviteur de tout cela. Désormais le maître ce sera l'appareil. C'est son oeil seul qui jugera les choses. C'est selon sa vitesse ou sa lenteur, son rapprochement ou son recul, son éclairage propre ou sa volonté que la valeur optique des choses verra le jour. Cet oeil est intuition directe ou je me trompe fort. On appelait technique au cinéma les moyens de truquer la réalité—ce sera dorénavant les moyens de la voir. L'oeil remplacera le trompe l'oeil.

Je souhaite à René Clair d'être le Rimbaud du cinéma, à une seule condition près ; qu'il comprenne à temps que la technique est liberté sans vergogne mais aussi servitude bien comprise. Une nouvelle technique n'est pas encore un beau film ; une nouvelle matière encore moins ; une technique mise au service d'une matière : et qu'elle ne renonce point au langage. Ce n'est ni nouveauté ni technique qu'il nous faut ; c'est l'oeuvre.

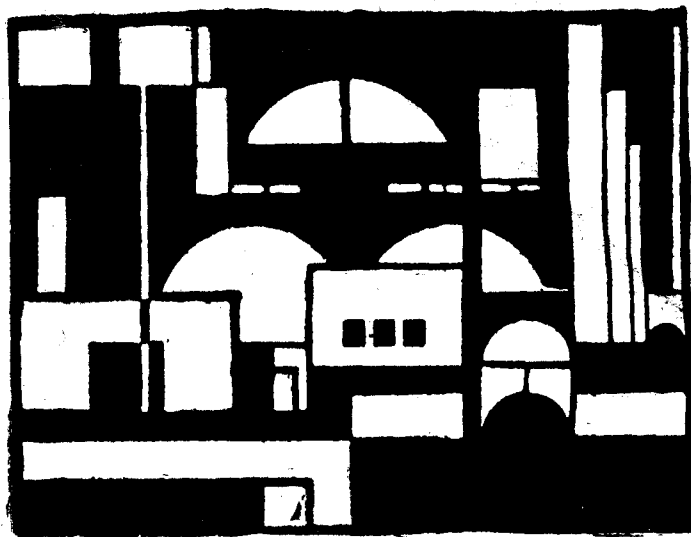
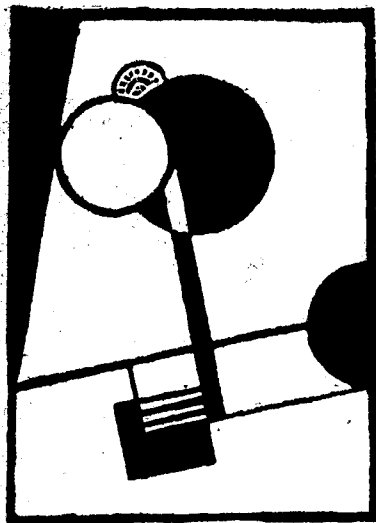
Je souhaite à René Clair d'être le premier qui fera venir les gens de goût au cinéma et non la vaine gloire d'avoir aidé à la mort du cinéma, de l'avoir fait sortir de la compréhension du public. On peut encore écrire un poème que personne ne lit ; le cinéma est plus coûteux ; il ne peut, sans public payant, exister ; c'est dommage que la poésie n'ait pas connu cette entrave fortifiante. L'art d'abord, mais le public ensuite—il ne faudrait jamais se laisser immoler sur son cercle pour n'avoir pas voulu que les autres marchassent dessus.

BENJAMIN FONDANE (Paris)

RENE CLAIR : „Paris qui dort“

Il n'y a rien qui nous donne davantage raison que les photos que voici d'„Entracte“ : elles font mieux voir qu'une image donnée dans le mouvement ne peut pas se résoudre en une image statique et que d'un vrai film il ne peut et il ne doit rien rester de ce qui lui est essentiel, dans la photo.

C E Z A R D O M E L A

T E A T R U L

Omul s'a sleit de dorința zeificării-proprii. Și fu recunoscător lui Dionisios pentru ajutorul său.
In ritm sălbatec, omul își celebra asemuirea cu Dumnezeu. Era frumos; jubila cu patos, adânc.
Astfel născu teatrul. Conviețuire, extaz, mister.
Fără literatură. Fără public.
Fără diverși doctori în științe oficiale cari caută învățatură în teatru.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Târziu undeva într'un ungher al pământului, tăinuit, „Madame Eve“ mușcă din mărul paradisiului. (Așa glăsuie cel puțin „Geneza“) Pierdu rușinea și cu ajutorul lui Adam din lut plămăditul, creă prototipul p. t. publicul amator de înouitate senzationalo-senzuală.

Și cum scrisul și cetitul deveni accesibil oricui, cei mai obraznici, cei mai puțin leneși, inventară în marginea vieții, mici minciuni plate (dascălii numesc: literatură). Inăbușeau sufletul omului pornit întru asemuirea sa cu Dumnezeu.
Omul se împotrivi. Dar fu covârșit. Astfel muri teatrul poporului.

In timpul domniei insolenților, omul protestă; încercă să-și oglindească propria suferință, în patimile lui Christ.
Se clădi o cușcă — teatrul — în care jucau în vid, personagii anemice lipsite de interes.
Teatrul deveni panopticum-obiectiv, anticuariat proaspăt zugrăvit. (Shakespeare și Molière ne-au creiat teatrul obiectiv).
Clowni înăscuți cu puternică personalitate, au trebuit totuși să facă concesii. Norodul de stelnițe prin reprezentanții lor puternici — statul și — biserica le-a refuzat mormântul.
Și așa muri pentru a doua oară teatrul poporului.

Vrem să-l reinviem.

In clownerii, pantomime, în cântece de veselie, să rețrăim extazele vieții noastre; să creăm misterele epocii noastre.
Mister, în care ritmul mașinei, șuerul sirenei, suferința cotidiană, sforțarea noastră spre libertatea emotivă și bucuria mântuirii, să devie sensul și menirea teatrului subiectiv al epocii noastre.

Conștienți că formă teatrală nu e eternă; o glorificăm pe a noastră.

In lături literatura stelnițelor.

In lături teatrul cușcă, cu logi și parchete.

◆ Noi vrem reîntegrarea arenei — cercului.

I. M. DANIEL

S P O R T I N G

Spirala desăvârșirilor epocii de mecanică, impune vast și realizarea integrală a trupului, de până acum, insuficientă.

Intre efortul de valori metale și răsunetul invențiilor — neapărat — procesul de corespondență socială se violează brusc, profitând tezaurul noului ev. Prin pașii orelor electroide intuiția vitală îndeplinește cetățeni — satelit spintecând armura vremii. In locul templelor de confesie și penitență sufletească, realitatea reliefului geometric și rigid a sport-clubului, uzine; pentru pulsul dinam și novator.

Mișcare suplă, intens agilă, iată ce poate tresări curent, corpul laborator precis, corpul dur flexibil. Linia atlet încheată, pulsând viril în rezonanța concertului actual urban. Cu sensibilitatea romantică din trecut trebuie să cadă în roțile evoluției și anemia trupului — pentru performanța mușchiului elegant fecund — deplin în atelierul cu viziuni inedite al inginerului intelectual, inginerului rabotnic.

Echilibrul mecanic al fiecărei mișcări pornite masculin și geneza articulațiilor precis destinate, e în simfonia noului ritm. Sportul boxului — antrenamentul de cea mai completă educație fizică — este excelent. Boxul sezizat în senzul lui real estetic de factor vital; fără viziunea pumnului barbar.

Emulația spontană și dărză pentru nivelarea statului fizic. Acțiunea plină a corpului integral elastic dansator. Luciditatea și calmul indispensabil temperamentului de cetățean lângă motor și autobuze, de pieton prin alfabetul modern al străzii sau călător cu acceleratul și avionul. Doctrina corpului în perfectă gravitație și manifestări spontane.

Ègal cu perfecțiunile noastre intelectuale, cultura mușchiului inventiv, concentrat, a devenit inerentă.

Intre arhitecturile noi create pe perfectă bază de plan solid ținut în beton, fără ornamentațiile sentimentale, în muzeul de mașini al vremii și furnicarul Ford-urilor prin bulevardele larg sparte, cerem cetățeni perfect desvoltați, deplini cu atelierul veacului în sânge. Vrem sportsmani și sportsmane inundând coreograf arena secolului, în locul perechilor flirtând blazat și onanist în saloane. Vrem construcția americanului boxer, ritmul dansatorului negru, vigoare necontestat masculină în jass-ul zilelor și creația creierului pur filtrat de corpul atlet sevos.

Cum vrem opera intelectuală: Einstein, Freud etc., vrem forța organică în trunchi încheiând: Dempsey: Tom Gibbons, Harry Wills, Louis Firpo, Paavo Nurmi.

Compoziție de MATTIS TEUTSCH.

P N E U

Parc săpat în inel amurg
surâsul îl porți ca un alpenstock
strigătele urcă la cer ca apa în țevi
Vântul face reverențe până la trel-
zeci și șapte cuvintele ies ca soldații din garnizoană
De aci mersul e fecund cu inscripții și lăptuși
frunzele colecționează autografe parfum
drum pierdut prin clorat și calcar
robinet subteran plânsul s'a deschis ca samovar
casele presate balnear în album
brâu bizantin prin umbre aplaudând
telefonează telefonează gestul concav
Mara sol diez interior abat-jour pentru zincul din gând.
În ochi pălpâie două lămpi cu gaz
glasul e cu zimți ca roțițele de ceasornic
oraș șters peste visul în iodoform
vin încadrat prin vestiar orice salcâm-garderob
îmn cristalizat în asbest început de psalm
cerul echilibrat peste lacul în metal.

ILARIE VORONCA

Construcție integrală: M. H. MAXY

C R O N I C A P L A S T I C A

SCULPTORUL HAN Luptă aprigă — subterană cu scrâșnet catifelat — între materialul formă și materialul spirit. Sensibilitatea odihnită opac, sub convulsii plate. — Stilizare, cercetare de contact cu monumentalul ? !

Lest impresionist, cu varii apucături bourdeliste, cocoasă galvanizată pe umerii suri ai sculptorului Han.

Lupta îndârjită a forțelor vitale, copleșite de podoaba ex-coaptă, a moștenirilor cu valută antebelică.

Personalitatea modestă, funcție de amănunt, ingenuchiată de extazul pozelor unanim dictate pe'nțelesul speculațiilor formale, de diferite dimensiuni, iată cuprinsul intelectualizat din nărvul meșterului Han, în lupta aprigă cu brutalitatea materiei prime.

Iubim și jeluim munca fratelui și martirului Han, iubim și considerăm străduința sculptorului Han, cercetător izolat în subterana piramidei, cu balast de cer întunecat. Strâns în chingele scapeților atot-făuritori, cutremurul ființei lui, sacadat măruț, va năruși sistematic și îndelung, piramida cu creștet suflat în aur.

Sughițul reactiv și brusc, îl opunem cel puțin noi, în locul pufniturii greoaie și înăbușite a lavei subterane.

E o chestiune de constituție și durată.

Lui Han, tanț cu bătae regulată, infinită, îi servim avionul blindat, pentru altitudine.

M. H. MAXY

N . O . T . I . T . E

Înainte chiar de a fi apărut primul număr al revistei noastre; gardianii condeielor naționale s'au simțit obligați să scoată scuturile vechi din pod.

Ne așteptăm la tot ce din partea lor se poate intitula război.

Deocamdată demonstrativ, ca acum câțiva ani un general prin ministru de zece Mai, ni se desfășoară intimidant falanga familiei de viitor Popescu, sau așa ceva, cu tabăra la o revistă care se chiamă Ionescu, sau așa ceva.

■ Un scriitor care reușește încă să fie perfect deși a depășit vârsta critică, menopauza literaturii române, găsește că arta modernă e farsă, bufonerie etc.

Acestui scriitor care altădată când poporanismul amenința expansiv săucidă orice veleitate de artă pură, patronase câteva talente tinere, astăzi ambasadorii noilor curente, i s'ar fi cuvenit o înțelegere mai puțin superficială dacă nu, și e regretabil, resemnarea filozofică.

Constructivismul și cubismul, cuprind un senz mult mai universal, mai larg și mai uman de cât spațiul ce-l ocupă în dicționar.

Ne permitem nădejdea că scriitorul amintit și pe care-l revendicăm, își va da seama că arta viază și fără asistența adjectivelor de ocazie gazetărești și că nu strică să mai descopere odată America, chiar când a fost descoperită înaintea d-sale.

■ Un domn Topâr... etc., mai mare peste hazuri la o revistă ieșană, se ocupă de arta modernă pe care firește o condamnă.

Domnul în chestiune care în literatură poartă pușca d-lui Sadoveanu și în „critica“ e suspensorul d-lui Ibrăileanu, nu i-ar strica înainte de a pronunța cuvinte în cari debutează să-și spele dantura. Lucrul acesta se chiamă igienă sau pudoare.

■ Romanul „Roș Galben și Albastru“ apărut de curând, pentru noi prețios prilej de recapitulare a uneia din cele mai energetice personalități a literaturii contemporane. Asupra romanului ne vom opri mai insistent altădată. Ceeace

ținem însă neîntârziat să rostim (și ne surprinde de a nu fi întâlnit încă nicăeri observația noastră) este că poetul Ion Minulescu înseamnă mai presus de talentul și de opera sa, un întreg și poate cel mai de seamă capitol al sufletului integral român. D-l Ion Minulescu spre deosebire de alți scriitori dela noi, numai talente, a fost și rămâne singurul animator care a fecundat arta și literatura românească. În sensul acesta pentru cultura și evoluția sensibilității române personalitatea d-lui Ion Minulescu e de o formidabilă însemnătate. D-l Ion Minulescu e la noi față de noua generație artistică, ceea ce a fost Guillaume Apollinaire față de noua generație franceză. Prin aceasta gestul d-lui Ion Minulescu se descrie precis. Departe de a-l egala, totuși, cuprinzând în esență același animator entuziasm stăruie în trecutul nostru numele lui Bogdan-Pitești.

Din toată generația sa d-l Ion Minulescu temperament universal și dărz aparține încă integral sufletului celor tineri.

■ La Revue Juive, Nr. 1 Directeur: Albert Cohen.

Senzul judaismului contemporan. „La monde juif est en état de decadence, à la fois, et de résurrection“ (Albert Cohen. Déclaration) e glasul iudaismului recent, peste nații europene lansat de „Revue Juive“. Publicație actuală parisiană dirijată de Georges Brandès, Albert Einstein, Sigmund Freud, Charles Gide, Chaim Weizman, Léon Zadok-Kahn, Albert Cohen, tinzând să reprezinte agitația iudaismului internațional. Tendință nejustificată de primul număr. Nu ni se oferă noi puncte de reper. Judaism rămâne enigmă, pretext de dialectică. Între spiritul său și masa reprezentându-i aparent incarnația, același vid. Aceiași excludere și negare reciprocă. Pamfletul romanticului Otto Weininger rămâne indestructibil, câtă vreme exponenții intelectuali ai lui Israel nu-s decât reprezentativii desorientării lui tragice.

Dincolo de livresc iudaismul se oferă forță; forță care se contrazice pe ea însăși. Forță de ghetto-negativă, prin mistica ei superstițioasă, pasivă: forță-capital, în occident, mistică activă. Deaceia ghetto-ul pitoresc, rămâne șchio-

pădând pe urma judaismului ca șoselele în urma invențiilor tehnice. Două elanuri fierb și construiesc: capitaliști și proletari. Lumpenproletari visează patrii defuncte. Și între lumpenproletari se amestecă sentimentalism, filantropie purgativă. Iată deci sionismul, crezut de Einstein — sabie pentru nodul judeu nu rezolvă nimic.

Judaism rămâne eternă posibilitate. Crezi că și-a spus definitiv cuvântul și a dispărut din circulație curentă, te trezești că cere, ca într'o discuție contradictorie, ultimul cuvânt. Pretinde veșnic inexact coeficientul în mediu de civilizație care i se atribuie. Spiritul judaic pretinde mereu o cotă crescândă la trustul civilizației umane.

Deaceia din „Revue Juive“ apreciem intenția, posibilitatea ei de almanach al judaismului, pentru mai târziu.

■ L'Esprit Nouveau. No. 27. Aceiaș cercetare pasionată în toate domeniile în care spiritul modern își caută adaptare. Alături de Le corbusier, se evidențiază tendința revistei de a alătura în urbanismul modern păreri și munca artistului din cealaltă parte a Rhinului, Walter Gropius.

Tablourile lui Ozenfant și Janneret, exemplificare logică a ideii puriste.

„Le purisme part d'éléments choisis parmi les objets existants et dont il extrait les formes spécifiques. Il les prend de préférence parmi ceux qui servent aux usages les plus immédiats de l'homme ceux qui sont comme le prolongement de ses membres et par cela d'une intimité extrême, d'une banalité qui fait qu'ils existent à peine comme sujet et ne prétent guère à l'anecdote“

Sntem tot atât de dispuși să credem în standardizarea tipului omenesc, ca și în a „naturei moarte“ industrializată, după concepția d-lor Ozenfant și Janneret. Prețuirea oricărei „naturi“ în afară de anecdotă, nu poate limita manifestarea artistică la un simplu motiv. Manierismul e singurul făgaș ce poate determina o astfel de pornire.

■ L'Esprit nouveau No. 28. O precizare a panlirismului, în atmosfera doctrinei suprarealiste, de Paul Dermée.

Basoreliefurile lui Lipschitz, ne amintesc cu desnădejde, întreaga perioada Picasso și Leger.

„Une ville contemporaine“ de Corbusier Saugnier, intens studiu de urbanism modern, demn exemplu pentru multe din publicațiile noastre cu anumite directive.

■ L'Art Vivant No. 4, 15 Februarie 1925. Revistă născută în cadrul elementelor de la Nouvelles Littéraires, nu împlinește nici un gol.

Tendința pur informativă, e depășită rareori, de interesul expoziției de artă decorativă din anul acesta

• • •

Grupul „INTEGRAL“ neavând încă la dispoziție toate mijloacele ca să se manifeste independent și pe teren propriu, prima

se experiență a montarea lui „Saut“ de André Gide — pe scena teatrului „Central“ al trupel din Vilna, — regisată de I. M. Daniel, cu decoruri și costume de M. H. Maxy. Evenimentul, trebuie subliniat: sunt primele construcții scenice în gol în țară.

• • •

Mișcarea Literară: Director Liviu Rebreanu.

Cuvântul Liber: Director Eugen Filoti.

Ideea Europeană.

Contemporanul: Redactori: Marcel Iancu și Ion Vinea.

Nol, Revista d'arte futurista. Directore: E. Prampolini. Via Trento 89, Roma.

Staub, Revue d'architecture. Charles Teige. Kolkoussa 4, Praga.

Zenit, L. Mitsichtch. 22 rue Birtschamine, Belgrad.

Disk, Charles Teige.

De Stijl, art constructiviste. Dir. Thes van Doesburg.

Les Feuilles Libres, Marcel Ravai, Paris.

Blok, Warsova.

„G. Z.“ material pour la construction élémentaire. Hans Richter.

L'Esprit Nouveau. Ozenfant et Jeanneret. 3 du Cherche Midi. Paris.

Sturm. Herwarth Walden. Postdamerstr. 134 Berlin.

7 Arts, P. Bourgeois. Bruxelles. Boul. Leopold 2.

„INTEGRAL“ înlesnește abonamente pentru revistele străine.

In Editura „INTEGRAL“

va apare :

în cursul lunii Martie :

„T. X.“ plachetă în 200 exemplare de lux.

Text : Ilarie Voronca, F. Brunea, St. Roll,

Desenuri : M. H. Maxy și V. Brauner

■

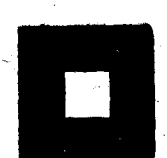
„PRINT PAPAL“ psihismautomat

de ION CĂLUGĂRU

DESENURI : M. H. MAXY

„SUPRAAMERICANUL“ de F. BRUNEA

DESENURI : M. H. MAXY

Tip. REFORMA SOCIALA
București, P-giul Român 20

PREȚUL : 10 LEI